

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА
ОБЛАСТ ФИНАНСИИ НА ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
ПРИ УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр.1202-78/4 од 5.7.2024 година донесена на 252. седница на Наставно-научниот совет на Економски факултет, одржана на 5.7.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за научната област финансии (5.02.00.07) на Економски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип во следниот состав:

- **проф. д-р Михаил Петковски**, пензиониран редовен професор на Економски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (претседател);
- **проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска**, редовен професор на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (член);
- **проф. д-р Стеван Габер**, редовен професор на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (член).

На Конкурсот објавен во дневните весници „Коха“ и „Слободен печат“ (година XII, број 3181, среда 26 јуни 2024 година) во предвидениот законски рок се пријави единствено кандидатката д-р **Марија Гогова Самоников**, вонреден професор на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Пријавата внимателно ја разгледавме и утврдивме дека кандидатката д-р Марија Гогова Самоников, врз основа на распишаниот Конкурс, уредно, навремено и во комплет ги има доставено следниве документи: кратка биографија; диплома за завршено соодветно образование – за одбранет докторски труд; дипломи за завршен прв и втор циклус на студии; Уверение за положени испити на прв и втор циклус на студии; список на објавени научни и стручни трудови; примерок од шест рецензирани научни трудови во референтна научна публикација согласно со Законот за високо образование во последните пет години пред објавувањето на огласот за избор; објавен рецензиран учебник; Одлука за избор во звање доцент и вонреден професор; Одлука за ангажираност во наставата на прв циклус студии на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип; потврда дека се служи со еден странски јазик; примерок од докторскиот труд; Одлуки за членства во комисији и останати реализирани активности; Уверение за државјанство.

Врз основа на приложената документација од кандидатката д-р **Марија Гогова Самоников**, чест ни е на Наставно-научниот совет на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката д-р **Марија Гогова Самоников** е родена 1984 година во Штип. Основното и средно (гимназиско) образование го завршува во родниот град со одличен успех. Во 2002 година се запишува на Економски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и го завршува во 2006 година со просек 8.81 и се стекнува со диплома со назив дипломиран економист. Истата година, односно во учебната 2006/07 година се запишува на магистерски студии

на истиот факултет на департаментот Монетарна економија. На 7.7.2009 година го брани магистерскиот труд со наслов „Слабостите на финансиската регулација како фактор за појава на финансиските кризи“ под менторство на проф. д-р Михаил Петковски. Овие студии ги завршува со просек 8.22 и се стекнува со звањето магистер на економски науки од областа монетарна економија.

На 27.2.2014 година Марија Гогова Самоников го брани докторскиот труд со наслов „Финансиските иновации како предизвик за финансиските институции и нивно вклопување во финансиската регулација“ со што се стекнува со звање доктор на економски науки.

Во текот на своето студирање и работа, таа остварува опсег на активности, трудови, посета и учество на конференции и проекти за кои постои евиденција на репозиториумот на веб-страницата на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, https://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Gogova_Samonikov=3AMarija=3A=3A.html. Поседува вештини за работа и користење на пакетот Microsoft Office, а и активно се служи со англискиот јазик.

За време на своето образование таа присуствува на „Младинска конференција за поддршка на развојот“, организирана од Светска банка во Париз, 2003 година; пракса во НЛБ Тутунска банка АД Скопје во Скопје 2006 и 2007 година. Во текот на работењето остварува студиски престој од три месеци на University of West of England – UWE во Бристол, Англија, 2010 година.

Кандидатката д-р Марија Гогова Самоников на 2.7.2007 година ја започнува својата работа како помлад асистент за наставно-научна област финансии на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ Штип. Во тој период таа ги покрива вежбите по предметите Основи на финансии, Финансиски пазари и институции, Монетарна економија, Финансиски менаџмент, Финансиски менаџмент на здравствени институции, Банкарство, кои на почетокот се реализираат во наставниот центар во Штип, а подоцна и во наставните центри во Струмица, Кочани, Радовиш и Скопје.

Во 2010 година кандидатката е избран во звање асистент за наставно-научна област финансии и продолжува да ја извршува истата дејност на Економски факултет, изведува вежби на горенаведените предмети при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

На 1.10.2014 година Марија Гогова Самоников на 86. седница на Наставно-научниот совет на Економски факултет со Одлука број 1702-314/10 е избрана во звање доцент за наставно-научна област финансии и почнува со реализирање на предавања и вежби по предметите: Основи на финансии, Финансиски пазари и институции, Хартии од вредност, Финансиска регулација и Современи финансии. Набргу потоа кандидатката д-р Марија Гогова Самоников почнува да ја врши и функцијата раководител на Катедра финансии на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип се до 2023 година кога и завршува вториот мандат.

На 6.6.2019 година на 171. редовна седница на Наставно-научниот совет на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип со Одлука број 1202-80/3 таа е избрана во звање вонреден професор за наставно-научната област финансии.

Кандидатката д-р Марија Гогова Самоников во моментот работи на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип како вонреден професор.

Општи и посебни услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање согласно Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Општи услови за избор:

1. Научен степен доктор на науки од научната област за која се избира.

Кандидатката д-р Марија Гогова Самоников се стекнала со звање доктор на економски науки на 27.2.2014 година кога успешно го одбрала докторскиот труд на тема „**Финансиските иновации како предизвик за финансиските институции и нивно вклопување во финансиската регулација**“ на Економскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

2. Претходен избор во звање.

На 01.10.2014 година Марија Гогова Самоников на 86. седница на Наставно-научниот совет на Економски факултет со Одлука број 1702-314/10 е избрана во звање **доцент за наставно-научна област финансии.**

На 6.6.2019 година на 171. редовна седница на Наставно-научниот совет на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип со Одлука број 1202-80/3 таа е избрана во звање **вонреден професор за наставно-научната област финансии.**

3. Објавени најмалку шест рецензирани научни трудови во референтна научна публикација согласно со Законот за високо образование во последните пет години.

Кандидатката д-р Марија Гогова Самоников од изборот во асистент до денес има објавено осумдесет и четири трудови, а во периодот од изборот во вонреден професор во 2019 година до денес има објавено четиринаесет трудови во меѓународни научни и стручни (научно-популарни) списанија и зборници, четири присуства и учество на научни конференции, три универзитетски учебници, една книга, две поглавја од книги и осум проектни активности. Во табелата подолу се презентирани неколку објавени трудови во изминатиот 5-годишен период, согласно важечките законски прописи, а останатите трудови се достапни на електронскиот репозиториум на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, како и на академските платформи ORCID, Google Scholar и ResearchGate, кои можат да се погледнат на следните линкови:

https://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Gogova_Samonikov=3AMarija=3A=3A.html

<https://orcid.org/0009-0005-4059-3941>

<https://scholar.google.com/citations?user=kasUgxAAAAJ&hl=en&oi=ao>

<https://www.researchgate.net/search/researcher?q=marija%2Bgogova%2Bsamonikov>

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Год.
1.	Gogova Samonikov, Marija and Veselinova, Elena and Gruevski, Ilija and Zdraveva, Zorica	<i>The situation with the development of small and medium-sized enterprises in Macedonia in relation to the sources for their.</i>	Journal of Economics, 5 (1). pp. 10-20. ISSN 1857-9973	2020
2.	Gogova Samonikov, Marija and Veselinova, Elena	<i>Managing the monetary and fiscal efforts to alleviate the turbulence from the COVID-19 crisis in the world and in our country.</i>	Journal of Economics-Special Issue, 6. ISSN 1857-9973	2021

3.	Veselinova, Elena and Gogova Samonikov, Marija	<u><i>The Impact of COVID-19 Pandemic on Firms Performance: Analysis of the Companies from the MBI10 Index.</i></u>	Journal of Economics-Special Issue, 6. ISSN 1857-9973	2021
4.	Gogova Samonikov, Marija and Mitreva, Mila and Veselinova, Elena and Davcev, Ljupco	<u><i>Perception and changes for E-banking among young people in the country-the period of the Corona crisis.</i></u> Journal of Economics, 6 (2).	Journal of Economics, 6 (2). ISSN 1857-9973	2021
5.	Mitreva, Mila and Gogova Samonikov, Marija and Davcev, Ljupco	<u><i>Competition and competitiveness-drivers for economic growth and better performance of the financial sector.</i></u>	Journal of Economics, 7 (2). pp. 18-27. ISSN 1857-9973	2022
6.	Veselinova, Elena and Gogova Samonikov, Marija	<u><i>Managing the economic and financial efficiency of an investment financed through local bonds.</i></u>	Journal of Economics, 8 (2). ISSN 1857-9973	2023
7.	Mitreva, Mila and Davcev, Ljupco and Gogova Samonikov, Marija	<u><i>Impact of institutional investors on capital markets in selected European countries</i></u>	Review of Socio-Economic Perspectives, 9 (1). pp. 29-37. ISSN 2149-9276	2024
8.	Mitreva, Mila and Davcev, Ljupco and Gogova Samonikov, Marija	<u><i>Overview of the financial system in N.Macedonia.</i></u>	Предизвиците во туризмот и бизнис логистиката во 21 век, ISCTBL 2024.	2024

4. Потврда за познавање на најмалку еден странски јазик.

Кандидатката д-р Марија Гогова Самоников има доставено дипломи за познавање на англиски јазик.

5. Способност за изведување на високообразовна дејност.

Д-р Марија Гогова Самоников целокупната своја 17-годишна кариера, од моментот на избор во помлад асистент до вонреден професор, ја поминува во рамки на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Во текот на овој период, таа има реализирано плодна високообразовна дејност преку изведување на бројни предавања и вежби, менторства, пишување и објавување научни и стручни трудови, учебници, скрипти, практикуми, учества во научни конференции и проекти, реализирање работилници итн. Таа е ментор на преку триесет дипломски трудови, два магистерски труда, а членувала и во бројни комисији за дипломски, магистерски и докторски трудови.

Посебни услови за избор:

1. Учество во научно-истражувачки проекти, односно значајни достигнувања во примената на научно-истражувачките резултати.

Кандидатката д-р Марија Гогова Самоников учествувала во следните осум проекти, а кои може подетално да се погледнат на поставените линкови:

1. **Gogova Samonikov, Marija and Davcev, Ljupco and Gaber, Stevan and Gruevski, Ilija and Mitreva, Mila (2024).** „Ден на денарот“-2024. -<https://eprints.ugd.edu.mk/34265/>

2. **Dimitrova, Janka and Veselinova, Elena and Gogova Samonikov, Marija and Davcev, Ljupco and Andonov, Mitko and Ljubomir, Gacov and Elizabeta, Djambaska and Aleksandra, Lozanovska (2023).** Business eco-system as an integrated system – Be In. - <https://eprints.ugd.edu.mk/32995/>

3. **Gogova Samonikov, Marija** and Gaber, Stevan and Gruevski, Ilija and Davcev, Ljupco and Mitreva, Mila and Jordanov, Ivan and Gorgiev, Riste (2023). „*Ден на денарот*“-2023. - <https://eprints.ugd.edu.mk/32231/>

4. Veselinova, Elena and **Gogova Samonikov, Marija** and Koleva, Blagica and Jovanov, Tamara and Mitreva, Mila and Arsova, Monika (2023). *Стратегиски развој и оперативен план за Центар за кариера и развој на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип*. - <https://eprints.ugd.edu.mk/32639/>

5. **Gogova Samonikov, Marija** and Gaber, Stevan and Gruevski, Ilija and Davcev, Ljupco and Mitreva, Mila and Mihajlov, Mario and Nikolovski, Dejan and Spirkoska Micoska, Nikolina (2022). „*Ден на денарот*“-2022. - <https://eprints.ugd.edu.mk/32230/>

6. Veselinova, Elena and **Gogova Samonikov, Marija** (2022). „*Млади финансиски инфлуенсери - Позитивно влијание врз финансиската писменост и претприемничкиот потенцијал кај младите*“. - <https://eprints.ugd.edu.mk/30623/>

7. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Miteva-Kacarski, Emilija and Dimitrova, Janka and Georgieva Svrtinov, Vesna and Gaber, Stevan and Gruevski, Ilija and Koleva, Blagica and **Gogova Samonikov, Marija** and Veselinova, Elena and Lazarov, Darko and Bezovski, Zlatko and Mitreva, Mila (2021). *Трета меѓународна конференција за бизнис, економија и финансии (ICBEF): Економски и социјални импликации од КОВИД-19, предизвици и предлози за надминување*. - <https://eprints.ugd.edu.mk/28347/>

8. **Gogova Samonikov, Marija** and Veselinova, Elena (2021). *Инклузивен Мост 18*. - <https://eprints.ugd.edu.mk/28100/>

2. Придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници.

Од моментот на избор во доцент до денес, кандидатката д-р Марија Гогова Самоников има дадено значаен придонес во оспособување на помлади наставници и соработници преку нивно вклучување во различни научни и стручни активности, проекти, заедничко пишување трудови, давање совети и менторства, рецензирање на трудови, давање препораки и сл.

3. Рецензиран учебник, скрипта и практикум или авторско ЦД.

Д-р Марија Гогова Самоников во последните 5 години има објавено:

1. Gogova Samonikov, Marija (2023). *Современи финансии*. Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип. ISBN 978-608-277-003-1 - <https://eprints.ugd.edu.mk/33204/>

2. Gogova Samonikov, Marija and Veselinova, Elena (2022). *Водич за економско-финансиска интеграција*. Хуманитарно здружение за помош и поддршка на лица со посебни потреби „Бравура Кооператива“ - <https://eprints.ugd.edu.mk/30622/>

3. Gogova Samonikov, Marija (2021). *Финансиски пазари и институции*. Faculty of Economics, Goce Delcev University-Stip. ISBN 978-608-244-793-3 - <https://eprints.ugd.edu.mk/28989/>

4. Gogova Samonikov, Marija (2020). *Основи на финансии*. Faculty of Economics, Goce Delcev University-Stip. ISBN 978-608-244-746-9 - <https://eprints.ugd.edu.mk/27007/>

5. Veselinova, Elena and Gogova Samonikov, Marija (2020). *Defining the Concept of Brand Equity With Radical Transparency*. In: Global Branding: Breakthroughs in Research and Practice. IGI Global, Hershey, Pennsylvania, USA. ISBN 9781522592822 - <https://eprints.ugd.edu.mk/24160/>

6. Veselinova, Elena and Gogova Samonikov, Marija (2019). *Evaluating the Brand With Radical Transparency*. In: Brand Culture and Identity: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications. IGI Global, Hershey, PA, USA. ISBN DOI: 10.4018/978-1-5225-7116-2.ch006 - <https://eprints.ugd.edu.mk/20834/>

4. Да има остварено минимум поени кои се однесуваат на целокупната актива на лицето: (НО)=40; (НИ)=45; (САОР)=15 или вкупно 100 поени.

Кандидатката д-р Марија Гогова Самоников во изборниот период 2019-2024 година има остварено вкупно 231 поен од кои 40 од наставно-образовна дејност, 189 поени од научноистражувачка дејност и 62 поени од стручно-апликативна и организациско-развојна дејност. Во продолжение следи детална оценка на нејзината високообразовна дејност (наставно-образовна, научноистражувачка и стручно-апликативна и организациско-развојна дејност).

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Наставно-образовниот ангажман на д-р Марија Гогова Самоников се протега уште од 2007 година, кога е избрана во *помлад асистент* за предметот *Основи на финансии* на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Додека кандидатката д-р Марија Гогова Самоников работи како асистент, покрива вежби за предметите: Основи на финансии, Финансиски менаџмент, Финансиски пазари и институции, Монетарна економија, Финансиски менаџмент на здравствени институции, Банкарство, кои на почетокот се реализираат во наставниот центар во Штип, а подоцна и во наставните центри во Струмица, Кочани, Радовиш и Скопје.

Во 2014 година, д-р Марија Гогова Самоников е избрана во *доцент* во наставно-научната област финансии (Катедра финансии) при што ги покрива следните предмети: Основи на финансии, Финансиски пазари и институции, Хартии од вредност, Финансиска регулација и Современи финансиски тенденции. Освен на матичниот, Економски факултет, таа е ангажирана и на Факултетот за информатика или поконкретно, на насоката Бизнис информатика, а покрива и универзитетски изборни предмети. На вториот циклус студии е одговорна за предметите Корпоративни финансии, Напредни финансии, Банкарски финансии, Финансиски иновации и деривати, Финансиски пазари, Регулативни системи во финансискиот сектор.

Нејзината наставно-образовна дејност продолжува и понатаму, кога во 2019 година е избрана за *вонреден професор* во наставно-научната област финансии, при Катедрата финансии. Во претстојниот период таа покрива повеќе предметни дисциплини кои се слушаат на програмите од прв циклус студии, како што се: Основи на финансии, Финансиски пазари и институции, Хартии од вредност, Финансиска регулација и Современи финансии и Финансии на Факултетот за информатика на студиската програма Бизнис информатика. На втор циклус студии ги покрива предметите: Корпоративни финансии, Напредни финансии, Банкарски финансии, Финансиски иновации и деривати, Финансиски пазари, Регулативни системи во финансискиот сектор, додека на третиот циклус студии е ангажирана за предметите: Современи финансии, Финансиски пазари и институции и Банкарство.

Во времето на академскиот ангажман како *вонреден професор*, кандидатката има остварено успешна наставно-образовна и научноистражувачка дејност изразена преку: редовно одржување на предавања и вежби; редовно одржување на консултации и менторства; објавени бројни научни и стручни трудови, учебници, скрипти и практикуми; учества на меѓународни конференции; менторства на дипломски трудови; менторства на магистерски трудови; учество во научни проекти и сл.

Во прилог на документацијата за избор, а согласно со Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни и наставни звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, кандидатката д-р Марија Гогова Самоников ги достави во прилог следните трудови кои се приложени на е-репозиториумот на веб-страницата на Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип: https://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Gogova_Samonikov=3AMarija=3A=3A.html и тоа по временска рамка од понови кон постари.

Објавени научни и стручни трудови

1. Трудови

1. Mitreva, Mila and Davcev, Ljupco and **Gogova Samonikov, Marija** (2024). Impact of institutional investors on capital markets in selected European countries. Review of Socio-Economic Perspectives, 9 (1). pp. 29-37. ISSN 2149-9276
2. **Gogova Samonikov, Marija** and Ivanova, Marija (2023). Еволуција и развој - фиат пари наспроти криптовалута. Годишен зборник 2023, 25 (1). ISSN 1857-7628
3. **Gogova Samonikov, Marija** and Ivanova, Verica (2023). Анализа на берзанскиот и девизниот пазар во Македонија. Годишен зборник 2023, 24 (1). ISSN 1857-7628
4. **Gogova Samonikov, Marija** and Deleva, Pavlinka (2023). Управување со банкарскиот ризик во периодот за и пост ковид-19 пандемијата. Yearbook - Faculty of Economics, 25 (2). ISSN 1857-7628
5. **Gogova Samonikov, Marija** and Stojanova, Ljubinka (2023). Влијанието на ковид-19 пандемијата врз пазарот на труд и импликациите врз финансискиот пазар. Годишен зборник - Економски факултет, 25 (2). ISSN 1857-7628
6. **Gogova Samonikov, Marija** and Josifova, Viktorija (2023). Евалуација за ризиците во банкарскиот систем на РС Македонија во периодот од 2020 до 2021 година. Годишен зборник 20203, 24 (1). ISSN 1857-7628
7. Veselinova, Elena and **Gogova Samonikov, Marija** (2023). Managing the economic and financial efficiency of an investment financed through local bonds. Journal of Economics, 8 (2). ISSN 1857-9973
8. Mitreva, Mila and **Gogova Samonikov, Marija** and Davcev, Ljupco (2022). Competition and competitiveness-drivers for economic growth and better performance of the financial sector. Journal of Economics, 7 (2). pp. 18-27.
9. **Gogova Samonikov, Marija** and Manceva, Verica (2022). Осврт на Законот за вистински сопственици – заедничка активност на Централен регистар и Агенција за спречување на перење на пари. Годишен зборник Vol. 22 No. 1 (2021): Yearbook 2021, 22 (1).
10. **Gogova Samonikov, Marija** and Angov, Borce (2022). Анализа на кредитната политика и кредитниот ризик на Комерцијална банка за време на пандемијата во 2020 година. Годишен зборник, Vol. 22 No. 1 (2021): Yearbook 2021, 22 (1).

11. **Gogova Samonikov, Marija** and Mitreva, Mila and Veselinova, Elena and Davcev, Ljupco (2021). Perception and changes for E-banking among young people in the country-the period of the Corona crisis. Journal of Economics, 6 (2). pp. 1-8. ISSN 1857-9973

12. Veselinova, Elena and **Gogova Samonikov, Marija** (2021). The Impact of COVID-19 Pandemic on Firms Performance: Analysis of the Companies from the MBI10 Index. Journal of Economics-Special Issue, 6. ISSN 1857-9973

13. **Gogova Samonikov, Marija** and Veselinova, Elena (2021). Managing the monetary and fiscal efforts to alleviate the turbulence from the COVID-19 crisis in the world and in our country. Vol. 6 (2021): Journal of Economics-Special Issue, 6. pp. 30-44.

14. **Gogova Samonikov, Marija** and Veselinova, Elena and Gruevski, Ilija and Zdraveva, Zorica (2020). The situation with the development of small and medium-sized enterprises in Macedonia in relation to the sources for their. Journal of Economics, 5 (1). pp. 10-20. ISSN 1857-9973

2. Поглавја од книги

1. Veselinova, Elena and **Gogova Samonikov, Marija** (2020). Defining the Concept of Brand Equity With Radical Transparency. In: Global Branding: Breakthroughs in Research and Practice. IGI Global, Hershey, Pennsylvania, USA. ISBN 9781522592822

2. Veselinova, Elena and **Gogova Samonikov, Marija** (2019). Evaluating the Brand With Radical Transparency. In: Brand Culture and Identity: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications. IGI Global, Hershey, PA, USA. ISBN DOI: 10.4018/978-1-5225-7116-2.ch006

3. Конференциски материјали

1. Mitreva, Mila and Davcev, Ljupco and **Gogova Samonikov, Marija** (2024). Overview of the financial system in N.Macedonia. In: Предизвиците во туризмот и бизнис логистиката во 21 век, ISCTBL 2024.

2. **Gogova Samonikov, Marija** and Mitreva, Mila (2024). Микро бизнис игри – FinYes - „Финансиска писменост за млади претприемачи“. In: FinYes - Финансиска писменост за млади претприемачи, 19-20 Feb 2024, Stip.

3. **Gogova Samonikov, Marija** and Mitreva, Mila (2023). „Светот го вртат парите - кој ги врти парите“. In: Работилница: „Светот го вртат парите - кој ги врти парите“.

4. Mitreva, Mila and **Gogova Samonikov, Marija** and Davcev, Ljupco (2021). Иновативни начини на финансирање на новите бизниси. In: Глобална недела на претприемништво 2021.

4. Книги

1. **Gogova Samonikov, Marija** (2023). Современи финансии. Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип. ISBN 978-608-277-003-1

2. **Gogova Samonikov, Marija** and Veselinova, Elena (2022). Водич за економско-финансиска интеграција. Хуманитарно здружение за помош и поддршка на лица со посебни потреби „Бравура Кооператива“.

3. **Gogova Samonikov, Marija** (2021). Финансиски пазари и институции. Faculty of Economics, Goce Delcev University-Stip. ISBN 978-608-244-793-3

4. **Gogova Samonikov, Marija** (2020). Основи на финансии. Faculty of Economics, Goce Delcev University-Stip. ISBN 978-608-244-746-9

5. Учество во проекти

1. Dimitrova, Janka and Veselinova, Elena and **Gogova Samonikov, Marija** and Davcev, Ljupco and Andonov, Mitko and Ljubomir, Gacov and Elizabeta, Djambaska and Aleksandra, Lozanovska (2023). Business eco-system as an integrated system – Be In.

2. **Gogova Samonikov, Marija** and Gaber, Stevan and Gruevski, Ilija and Davcev, Ljupco and Mitreva, Mila and Jordanov, Ivan and Gorgiev, Riste (2023). „Ден на денарот“ - 2023.

3. Veselinova, Elena and **Gogova Samonikov, Marija** and Koleva, Blagica and Jovanov, Tamara and Mitreva, Mila and Arsova, Monika (2023). Стратегиски развој и оперативен план за Центар за кариера и развој на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

4. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Georgieva Svrtinov, Vesna and Miteva-Kacarski, Emilija and Paceskoski, Vlatko and Sofijanov, Elenica and Temjanovski, Riste and Dimitrova, Janka and **Gogova Samonikov, Marija** and Veselinova, Elena and Davcev, Ljupco and Gruevski, Ilija and Gaber, Stevan and Jovanov, Tamara and Bezovski, Zlatko and Mitreva, Mila and Arsova, Monika (2023). Business eco system as an integrated system-Be In.

5. **Gogova Samonikov, Marija** and Gaber, Stevan and Gruevski, Ilija and Davcev, Ljupco and Mitreva, Mila and Mihajlov, Mario and Nikolovski, Dejan and Spirkoska Micoska, Nikolina (2022). „Ден на денарот“ - 2022.

6. Veselinova, Elena and **Gogova Samonikov, Marija** (2022). „Млади финансиски инфлуенсери - Позитивно влијание врз финансиската писменост и претприемничкиот потенцијал кај младите“.

7. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Miteva-Kacarski, Emilija and Dimitrova, Janka and Georgieva Svrtinov, Vesna and Gaber, Stevan and Gruevski, Ilija and Koleva, Blagica and **Gogova Samonikov, Marija** and Veselinova, Elena and Lazarov, Darko and Bezovski, Zlatko and Mitreva, Mila (2021). Трета меѓународна конференција за бизнис, економија и финансии (ICBEF): Економски и социјални импликации од КОВИД-19, предизвици и предлози за надминување.

8. **Gogova Samonikov, Marija** and Veselinova, Elena (2021). Инклузивен Мост 18.

На ова надополнето и нејзините магистерски и докторски тези:

- Gogova Samonikov, Marija (2014). Финансиските иновации како предизвик за функционирањето на финансиските институции и нивно вклопување во финансиската регулација. PhD thesis, University „Ss. Cyril and Methodius“ Skopje.

- Gogova Samonikov, Marija (2009). Слабостите на финансиската регулација како фактор за појава на финансиските кризи. Masters thesis, University „Ss. Cyril and Methodius“ - Skopje.

Кратка евалуација на еден дел од трудовите, а другите се достапни на е-репозиториумот на веб-страницата на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип: https://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Gogova_Samonikov=3AMarija=3A=3A.html

Евалуација на трудот со реден број 1 под точка 1: Mitreva, Mila and Davcev, Ljupco and **Gogova Samonikov, Marija** (2024). Impact of institutional investors on capital markets in selected European countries. Review of Socio-Economic Perspectives, 9 (1). pp. 29-37. ISSN 2149-9276

Целта на овој труд е да се анализира ефектот што го имаат институционалните инвеститори - пензиски фондови, осигурителните компании и инвестициските фондови имаат на пазарите на капитал во Австрија, Белгија, Германија, Финска и Шведска за периодот 2010-2022 година.

Анализата е спроведена во E-Views со користење на Unit Root Stationarity Test, Hausman тест и панел регресивна анализа. Резултатите покажуваат дека инвестициските фондови се статистички значајна променлива со позитивно влијание на пазарите на капитал во овие земји.

Евалуација на трудот со реден број 2 под точка 1: Gogova Samonikov, Marija and Ivanova, Marija (2023). Еволуција и развој - фиат пари наспроти криптовалутите. Годишен зборник 2023, 25 (1). ISSN 1857-7628.

Парите се општоприфатено средство за размена, односно законско платежно средство, издадено од страна на владата и централната банка. Тие имаат своја физичка форма и се сметаат за соодветно средство за размена, за пресметка и за складирање на вредност. Криптовалутите се дигитални децентрализираны валути кои се издадени и контролирани од мрежа на компјутери. Тие немаат своја физичка форма и не се прифатени како законско средство за плаќање, иако дел од поголемите компании прифаќаат плаќање со криптовалутите. Овој труд ја прикажува еволуцијата на парите од стоковна размена, па се до фиат парите и појавата и развојот на криптовалутите, како и нивните меѓусебни сличности и разлики, предности и недостатоци.

Евалуација на трудот со реден број 3 под точка 1: Gogova Samonikov, Marija and Ivanova, Verica (2023). Анализа на берзанскиот и девизниот пазар во Македонија. Годишен зборник 2023, 24 (1). ISSN 1857-7628

Девизниот систем е збир на законски прописи со кои се регулира, ограничува или забранува прометот на стоки и услуги со странство, стекнувањето и располагањето со девизи, како и на сите плаќања и наплатувања со странство. Станува збор за прописи, инструменти и мерки со чија помош државата ги регулира меѓународните плаќања, со намера да избегне ситуации на несолвентност на земјата, а притоа да обезбеди рационално вклучување на националното стопанство во меѓународната поделба на трудот, како основа за остварување на задоволителен одржлив развој. Не е проблем со примена на некои од споменатите мерки да се обезбеди уредно плаќање на обврските спрема странство. Меѓутоа, проблем е ако таквата цел се остварува само со ограничувања и забрани на увозот на стоки и услуги, со ограничувања и забрани за задолжување од странство, како и со ограничувања на определени плаќања спрема странство. На тој начин целта ќе се оствари, меѓутоа, нема сомнение дека ќе се ограничат развојните потенцијали на националното стопанство што зависат од увозот, од можноста за задолжување спрема странство и од можноста за извршување на определени плаќања во странство. Девизните системи се разликуваат според степенот на ограничувањата и забраните што ги прави секоја земја во зависност од потребите. Поради тоа може да се каже дека нема два идентични девизни системи. Сепак, разликите меѓу нив се многу поголеми во помалку развиените економии отколку во развиените земји. Разликите се намалуваат со зголемувањето на степенот на либерализацијата на економските односи со странство. Во суштина, можат да се разликуваат строги и либерални девизни системи. Преку строгите девизни системи недоволно развиените земји настојуваат, покрај определени жртви поради ограничувањата и забраните, да обезбедат побрз развој на некои стопански гранки од стопанството или побрзо да достигнат определено ниво на развој на вкупното стопанство.

Евалуација на трудот со реден број 4 под точка 1: Gogova Samonikov, Marija and Deleva, Pavlinka (2023). Управување со банкарскиот ризик во периодот за и пост ковид-19 пандемијата. Yearbook - Faculty of Economics, 25 (2). ISSN 1857-7628

Ризиците од финансиското работење и ефикасното управување со нив, како за поодделните банки така и за банкарските системи – системите на националните економии, но и за системот на глобално ниво, се од огромно значење .

Од почетокот на 2020 година, светот се соочи со неочекуван и силен шок, предизвикан од пандемијата на новиот корона-вирус, којашто не ја одмина ниту нашата земја.

Во тој поглед овој труд се осврнува на најважните банкарски ризици со посебен акцент на банкарските ризици во периодот пред и после ковид-19 пандемијата.

Евалуација на трудот со реден број 5 под точка 1: Gogova Samonikov, Marija and Stojanova, Ljubinka (2023). Влијанието на ковид-19 пандемијата врз пазарот на труд и импликациите врз финансискиот пазар. Годишен зборник - Економски факултет, 25 (2). ISSN 1857-7628

Последиците од ковид-19 пандемијата имаа бројни социјални, политички и економски карактеристики. Сепак, многу студии сугерираат дека пазарот на труд е најпогодената област во споредба со другите. Тоа е затоа што некои од работниците беа принудени да дадат отказ поради присуството на ковид-19 пандемијата на нивните работни места. Овој труд се фокусира на спроведување на сеопфатно истражување за ефектите на КОВИД-19 пандемијата на пазарите на трудот и импликациите врз финансиските пазари. Добро е познато дека ковид-19 пандемијата доведе до широко распространето губење на работни места и намалување на учеството на работната сила. КОВИД-19 пандемијата целосно го промени начинот на кој живееме и драстично го промени економскиот пејзаж, зголемувајќи ја невработеноста и менувајќи го начинот на кој се бара од луѓето да работат, имплементирајќи нови технологии за одржување на безбедна работна средина. Стапката на невработеност значително се зголеми, а бројот на луѓе без работа се зголеми за милиони. Пазарот на трудот исто така беше погоден од намалените работни часови и зголемените привремени отпуштања.

Евалуација на трудот со реден број 6 под точка 1: Gogova Samonikov, Marija and Josifova, Viktorija (2023). Евалуација за ризиците во банкарскиот систем на РС Македонија во периодот од 2020 до 2021 година. Годишен зборник 20203, 24 (1). ISSN 1857-7628.

Банкарскиот сектор се стреми кон оптимална профитабилност, меѓутоа е изложен на различни видови ризици кои се присутни во работењето на финансиските институции. Банките за да избегнат финансиска криза мораат да ги проценат ризиците, се со цел нивно полесно справување и остварување максимална продуктивност во своето континуирано работење.

Ниеден бизнис не е имун на значајните нивоа на неизвесност, па така и банкарскиот сектор. Континуираните глобални предизвици и потенцијалната егзистенцијална закана предизвикана од пандемија ковид-19, политичката поделеност, социјалните и економските немири, менувањето на преференциите на клиентите и демографијата, промена на каматните стапки, промена на депозитите, имиграциските предизвици и многу други, се значајни двигатели на ризик кои придонесуваат за значителни нивоа на несигурност.

Банките како финансиски институции во Македонија се изложени на голем број ризици, а тоа посебно се забележува во 2020 година со појавата на пандемијата, која имаше влијание врз целокупната економија. Во 2021 година веќе се забележани повисоки показатели со што профитабилноста во банкарскиот систем се зголемува.

Евалуација на трудот со реден број 7 под точка 1: Veselinova, Elena and Gogova Samonikov, Marija (2023). Managing the economic and financial efficiency of an investment financed through local bonds. Journal of Economics, 8 (2). ISSN 1857-9973.

Намерата на авторите на овој труд е да го докажат ефикасното искористување на средствата добиени од локална обврзница со инвестирање во самоодржлив проект кој генерира принос - центар за рехабилитација кој ќе го експлоатира термалниот извор Кежовица во Општина Штип. Економско-финансиската ефикасност на инвестицијата финансирана преку емисија на локални обврзници се покажува преку инвестициски критериуми кои ја докажуваат профитабилноста и ликвидноста на ваквата инвестиција. На овој начин се постигнува оправданоста за емисијата на локални обврзници како алтернативен начин на финансирање и поддршка на локалниот економски развој.

Целта на овој труд е да се оцени повратот на инвестицискиот потенцијал, односно ефикасноста и профитабилноста на проект кој значително придонесува за зголемување на вредноста на локалното производство како компонента на националниот економски раст, а уште повеќе, имајќи ги предвид зголемените сегашни барања за општествено одговорно однесување, како тоа покажува вредност од поширок опсег на засегнати страни на долг рок.

Резултатите од истражувањето, проектирани во форма на конвенционални критериуми за инвестирање, во комбинација со кратка анализа на финансиски сооднос, потврдуваат дека ефикасното користење на општинските обврзници како алтернативен начин за финансирање на локалниот економски развој може да се постигне со инвестирање во долгорочен одржлив и профитабилен проект како што е анализираниот пример на центарот за рехабилитација.

Евалуација на трудот со реден број 8 под точка 1: Mitreva, Mila and Gogova Samonikov, Marija and Davcev, Ljupco (2022). Competition and competitiveness-drivers for economic growth and better performance of the financial sector. Journal of Economics, 7 (2). pp. 18-27.

Конкуренцијата е важна за правилно функционирање на сите економски сектори, бидејќи ги притиска компаниите да бидат поиновативни, поефикасни и ефективни. Со соодветна конкуренција, резултатите покажуваат подобри перформанси и постигнување на посакуваниот исход. Следствено, добро функционалните компании се двигатели на економскиот раст. Сепак, конкуренцијата во финансискиот сектор не е толку лесно применлива како во другите економски сектори. Високите регулативи можат да влијаат на флексибилноста и иновативните перформанси на финансиските институции. Сепак, резултатите од ефектот на конкуренцијата во финансискиот сектор, со акцент на банките, се мешани. Некои теории покажуваат дека конкуренцијата има позитивно влијание, спротивно на некои други наоди кои покажаа ограничени ефекти. За да има економски успех и напредок потребна е економска слобода. Оттука, во овој труд е претставен Индексот на деловната слобода за Албанија, Бугарија, Грција, С. Македонија и Србија за 2019-2021 година. Конкурентниот притисок на пазарот ги притиска земјите да се претстават подобро во областите што можат да им помогнат да постигнат напредок.

Евалуација на трудот со реден број 9 под точка 1: Gogova Samonikov, Marija and Manceva, Verica (2022). Осврт на Законот за вистински сопственици – заедничка активност на Централен регистар и Агенција за спречување на перење на пари. Годишен зборник Vol. 22 No. 1 (2021): Yearbook 2021, 22 (1).

Терминот вистински сопственик е новина во македонското законодавство, но не е непозната категорија за земјите со јасно дефинирани правни норми. Суштината на одредувањето на вистинскиот сопственик е да се определи физичкото лице кое директно, индиректно или на друг начин има сопственост над правното лице. Утврдувањето на вистинскиот сопственик е заедничка активност на Централниот регистар на Македонија и Управата за финансиско разузнавање. Овој труд прави осврт на законот и регулативата и импликациите кои тоа ќе ги има врз финансискиот сектор.

Евалуација на трудот со реден број 10 под точка 1: Gogova Samonikov, Marija and Angov, Borce (2022). Анализа на кредитната политика и кредитниот ризик на Комерцијална банка за време на пандемијата во 2020 година. Годишен зборник, Vol. 22 No. 1 (2021): Yearbook 2021, 22 (1).

Податоците велат дека скоро 128 милиони луѓе беа заразени со КОВИД-19, а повеќе од 2,5 милиони луѓе починале ширум светот. Ова дополнително се надополни со економската криза предизвикана од нарушувањето на светската економија од болеста, што резултираше со губење на средствата за егзистенција на милиони луѓе, влошувајќи ја глобалната сиромаштија и нееднаквост.

Меѓународниот монетарен фонд (ММФ) проценува дека светската економија, мерена преку реалниот бруто-домашен производ (БДП), се намали за дури 3,5 % во 2020 година. MSCI All Country World Index (ACWI), кој ги следи големите и средните компании кои се заштитени во 50 развиени и земји во развој низ светот, паднаа на мечкиниот пазар во текот на март 2020 година и го поминаа својот максимум пред КОВИД-19 до крајот на август.

Како одговор на оваа криза, владите и централните банки ширум светот донесоа опсежни и значителни стимулативни мерки за да се спротивстават на нарушувањето предизвикано од коронавирусот и да им обезбедат олеснување на оние кои страдаат од пандемијата.

Дали овие мерки функционираа? Кој е вистинскиот излез од кризата? Колку долго ќе трае оваа турбуленција? Колку долго ќе траат последиците? Некои од овие прашања се предмет на променливи одговори, а некои од овие прашања допрва треба да се одговорат. Целта на овој труд е да се споредат мерките што ги спроведуваат земјите и да се идентификува најдобриот начин за управување со нив за да се постигне побрзо економско закрепнување. Користени се методи на анализа, споредби и статистички пресметки за да се прикаже реалната слика за моменталната состојба.

Евалуација на трудот со реден број 11 под точка 1: Gogova Samonikov, Marija and Mitreva, Mila and Veselinova, Elena and Davcev, Ljupco (2021). Perception and changes for E-banking among young people in the country-the period of the Corona crisis. Journal of Economics, 6 (2). pp. 1-8. ISSN 1857-9973.

Кризата ковид-19 го зафати светот како целина, со сите негови потсистеми. За некои тоа беше и се уште е ноќна мора, за други невидена можност. Додека некои индустрии стануваат посиромашни, други индустрии стануваат побогати. Овој труд опфаќа анализа на сектор на кој овој период не е толку мрачен. Станува збор за електронско банкарство. Потребата за одржување на физичка дистанца ја

интензивираше употребата на е-банкарство во некои земји дури и непредвидено. Од друга страна, сè уште постои неподготвеност да се користи овој начин на користење на банкарските услови, понекогаш поради аверзија кон технологијата, понекогаш поради незнаење.

Овој труд е напишан врз основа на анкета спроведена меѓу младите во градот Штип, Македонија, за нивните познавања од банкарството и нивните предвидувања за електронско банкарство. Беа интервјуирани вкупно 202 лица и нивните одговори беа интерпретирани врз основа на статистичка анализа. Заклучокот на овој труд треба да се заснова на ставовите на младите за електронското банкарство и неговата иднина. Врз основа на нив треба да се даде прогноза за идните трендови на електронското банкарство во економското закрепнување на Македонија. Користени се методи на анализа, споредби и статистички пресметки за да се прикаже реалната слика за моменталната состојба.

Евалуација на трудот со реден број 12 под точка 1: Veselinova, Elena and Gogova Samonikov, Marija (2021). The Impact of COVID-19 Pandemic on Firms Performance: Analysis of the Companies from the MBI10 Index. Journal of Economics-Special Issue, 6. ISSN 1857-9973

Целта на овој труд е да се процени ефектот на пандемијата ковид-19 врз фирмите и нивните перформанси со посебен фокус на компаниите чии акции го формираат индексот МБИ10 на Македонска берза. Целта на студијата е да се испита збир на фирми со нивните карактеристики кои ги подразбираат перформансите на фирмите, како што се: ROA, ROE, EBIT, профитна маржа, левериџ, ликвидност, цена на акцијата и дивиденда по акција со цел да се утврди разликата пред и по пандемијата на ковид-19. Хипотезите се тестираат според конструиран модел и врз основа на финансиските податоци на компаниите од индексот МБИ10, се користи описна и регресивна анализа со цел да се истражи влијанието на пандемијата на перформансите на фирмите. Резултатите и заклучоците го откриваат степенот на ковид-19 пандемско влијание врз перформансите на фирмите. Овој труд придонесува преку обезбедување емпириски докази за влијанието на тековната пандемија врз фирмите во македонската економија.

Евалуација на трудот со реден број 13 под точка 1: Gogova Samonikov, Marija and Veselinova, Elena (2021). Managing the monetary and fiscal efforts to alleviate the turbulence from the COVID-19 crisis in the world and in our country. Vol. 6 (2021): Journal of Economics-Special Issue, 6. pp. 30-44.

Како одговор на оваа криза, владите и централните банки ширум светот донесоа сеопфатни и значителни стимулативни мерки за да се спротивстават на нарушувањето предизвикано од корона вирус и да им обезбеди олеснување на оние кои страдаат од пандемијата.

Дали овие мерки функционираа? Кој е вистинскиот излез од кризата? Колку долго ќе траат последиците? Некои од овие прашања се предмет на променливи одговори, а некои од овие прашања допрва треба да се одговорат. Целта на овој труд е да се споредат мерките што ги спроведуваат земјите и идентификување на најдобриот начин за управување со нив за да се постигне побрзо економско закрепнување. Методи на анализа, споредби и статистички пресметки се користени за да се покаже реално сликата на моменталната состојба.

Евалуација на трудот со реден број 14 под точка 1: Gogova Samonikov, Marija and Veselinova, Elena and Gruevski, Ilija and Zdraveva, Zorica (2020). The situation with the development of small and medium-sized enterprises in Macedonia

in relation to the sources for their financing. Journal of Economics, 5 (1). pp. 10-20. ISSN 1857-9973.

Регистрирано е мало влијание на малите и средните претпријатија врз зголемувањето на вработеноста и додадената вредност во Република Македонија, во периодот од 2009 и 2013 година. Слично на регионалните економии, поголемиот дел од малите и средните претпријатија во нашата земја оперираат во секторот трговија на мало и големо (44 %), а потоа следи мануфактурниот сектор или преработувачката индустрија (13 %) (ОЕЦД, 2016). Анализирани според важноста на малите и средните претпријатија за македонската економија воопшто, целта на овој труд е да се потенцира постоечкиот јаз помеѓу добро-идентификуваните слабости на домашната економија за стимулирање на очекуваниот животен век на малите и средните претпријатија од една страна, како и нивниот развој од друга страна, преку разните форми на извори на финансирање кои се расположиви за нив. Во таа насока, со користење на методите на статистичка анализа и компарација, се изведени заклучоци за тековната состојба во врска со деловното окружување на малите и средните претпријатија, како и за формите на финансирање кои ги користат малите и средните претпријатија во Македонија.

Евалуација на трудот со реден број 1 од точка 2: Veselinova, Elena and Gogova Samonikov, Marija (2020). Defining the Concept of Brand Equity With Radical Transparency. In: Global Branding: Breakthroughs in Research and Practice. IGI Global, Hershey, Pennsylvania, USA. ISBN 9781522592822.

Секоја компанија мора да ја бара формулата што најдобро функционира за нејзината одредена култура и индустрија. Не постои еден правилен начин да се трансформира конвенционалната компанија во компанија водена од вредност. Но, сите автентично одговорни компании се претплатени на збир на принципи за: мисијата, визијата, транспарентноста, работењето, одговорноста, отвореноста, автентичноста и иновативноста - сето тоа ставено во агенда за компании водени од вредност кои се подготвени за предизвиците со кои сите се соочуваме. Ова поглавје анализира како трансформационите сили: материјалната вредност на нематеријалните средства, војната за врвни таленти, импресивната моќ на инспирираните вработени, транспарентните синџири на снабдување, глобалното влијание на невладините организации, информираниот глобален потрошувач го преобликуваат бизнис-пејзажот. Бунтовничките компании кои ќе ги зграпчат овие погони ќе создадат вистинска вредност и ќе ја зголемат својата долгорочна профитабилност. Концептот на радикална транспарентност во бизнисот им дава можност на компаниите да ја добијат битката за успех поинаку од конкурентите, со што би се обезбедил одржлив раст и профитабилност на компанијата, произлезени од добро оформените односи со засегнатите страни кои обезбедуваат вредност за компанијата. Брендот на компанијата би бил синоним за тие врски.

Евалуација на трудот со реден број 2 под точка 2: Veselinova, Elena and Gogova Samonikov, Marija (2019). Evaluating the Brand With Radical Transparency. In: Brand Culture and Identity: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications. IGI Global, Hershey, PA, USA. ISBN DOI: 10.4018/978-1-5225-7116-2.ch006

Оправданоста на сите теоретски знаења во ова поглавје е проверено преку евалуацијата на брендот. Тоа е всушност анализата во ова поглавје. Постепено, целосно го комплетираме концептот: од идеја до евалуација на брендот. Вреднувањето на брендот преку радикална транспарентност се елаборира преку неколку варијанти: капиталот на брендот како мерка за вредноста на брендот,

финансиски пристапи за вреднување на брендovите, интеграција на финансиите и маркетингот преку пристапот „најдобра практика“ за евалуација на брендот и синџирот на вредност на брендот. Така, ги заокружуваме напорите за разбирање, примена и проценка на капиталот на брендот како извор на конкурентна предност низ призмата на радикалната транспарентност.

Евалуација на трудот со реден број 1 под точка 3: Mitreva, Mila and Davcev, Ljupco and Gogova Samonikov, Marija (2024). Overview of the financial system in N.Macedonia. In: Предизвиците во туризмот и бизнис логистиката во 21 век, ISCTBL 2024.

Финансискиот сектор во С. Македонија е составен од депозитни и недепозитни финансиски институции. Банкарскиот сектор е доминантен во финансискиот систем, додека учеството на останатите институции е релативно помало. Иако вкупната актива на депозитните институции во 2022 година изнесуваше 86,4 %, овие институции се соочија со тренд на опаѓање на нивната актива во последните неколку години. Во 2022 година вкупната актива на недепозитните институции изнесуваше 20,8 %, но со тренд на пораст во изминатите неколку години. Во вкупниот раст на средствата на недепозитните финансиски институции најмногу придонесоа задолжителните пензиски фондови. Затоа, имајќи ја предвид актуелната доминантна улога на банките и претстојното значење на недепозитните финансиски институции, целта на овој труд е длабоко да се анализира структурата на вкупните средства на одделните депозитни и недепозитни финансиски институции во финансискиот сектор на С. Македонија.

Евалуација на трудот со реден број 1 под точка 4: Gogova Samonikov, Marija (2023). Современи финансии. Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип. ISBN 978-608-277-003-1

Учебникот „Современи финансии“ од авторот, проф. д-р Марија Гогова Самоников претставува заокружена целина на темите поврзани со постулатите за постоењето и функционирањето на сите актуелни и нови финансиски случувања кои се проткајуваат веќе некое време низ финансиските пазари и заземаат укотвени позиции. Учебникот е наменет за изучување на предметот „Финансиска регулација“ и „Современи финансиски тенденции“ од страна на студентите на Економскиот факултет на Универзитетот „Гоце Делчев“ од Штип, на насоката Финансии на прв циклус на студии.

Учебникот е креиран врз основа на потребата од создавање учебно помагало кое на студентот ќе му овозможи формирање на слика за целокупното функционирање на финансиските системи. Финансискиот систем разгледуван од научен аспект претставува една комплексност, составена од повеќе домени и аспекти кои се однесуваат на неговите постулати на функционирање, соодветни норми, потоа трендови кои овозможуваат циркулација на паричните и останати средства, а тие влијаат на создавање посебни потсистеми кои го карактеризираат финансиското законодавство од една страна и децентрализираните финансии од друга страна.

За таа цел, учебникот се одликува со голема теоретска и практична значајност, како за студентите, така и за сите останати субјекти кои имаат интерес за проучување на финансиите во целина и неговите основни постулати.

Евалуација на трудот со реден број 2 под точка 4: Gogova Samonikov, Marija and Veselinova, Elena (2022). Водич за економско-финансиска интеграција. Хуманитарно здружение за помош и поддршка на лица со посебни потреби „Бравура Кооператива“.

Проект „Инклузивен Мост 18“ е програма за социо-економска инклузија на деца без родители и родителска грижа, која овозможува општествени промени за правилна интеграција и општествена инклузија. Во рамките на проектот е креиран „Водич за економско-финансиска интеграција“. Овој материјал претставува едукативна програма за јакнење на капацитетите на децата без родители и родителска грижа за економски менаџмент на долгорочен план, базирана на резултатите од истражувањето од овој проект од страна на мултидисциплинарен тим на стручни лица и соработници.

Евалуација на трудот со реден број 3 под точка 4: Gogova Samonikov, Marija (2021). Финансиски пазари и институции. Faculty of Economics, Goce Delcev University-Stip. ISBN 978-608-244-793-3

Учебникот „Финансиски пазари и институции“ од авторот, проф. д-р Марија Гогова Самоников претставува заокружена целина на темите поврзани со постулатите за постоењето и функционирањето на финансиските системи. Учебникот е наменет првенствено за изучување на предметот Финансиски пазари и институции од страна на студентите на Економскиот факултет на Универзитетот „Гоце Делчев“ од Штип, за сите насоки на прв циклус студии.

Учебникот е креиран врз основа на потребата од создавање учебно помагало кое на студентот ќе му овозможи формирање на слика за целокупното функционирање на финансиските системи. Финансискиот систем разгледуван од научен аспект претставува една комплексност составена од повеќе домени и аспекти кои се однесуваат на неговите постулати на функционирање, соодветни норми, потоа институции инструменти и на крај финансиски пазари кои имаат своја основа и надоградба во начинот на нивното функционирање. За таа цел, учебникот се одликува со голема теоретска и практична значајност, како за студентите, така и за сите останати субјекти кои имаат интерес за проучување на финансиите во целина и неговите основни постулати. Содржински, трудот е конципиран во 4 поглавја.

Евалуација на трудот со реден број 4 под точка 4: Gogova Samonikov, Marija (2020). Основи на финансии. Faculty of Economics, Goce Delcev University-Stip. ISBN 978-608-244-746-9

Учебникот „Основи на финансии“ од авторот, проф. д-р Марија Гогова Самоников претставува заокружена целина на темите поврзани со основните постулати на финансиите како наука. Учебникот е наменет првенствено за изучување на предметот Основи на финансии од страна на студентите на Економскиот факултет на Универзитетот „Гоце Делчев“ од Штип, за сите насоки на прв циклус студии, како и за предметот Финансии, за студентите на прв циклус студии на насоката Бизнис информатика при Факултет за информатика на Универзитет „Гоце Делчев“ од Штип.

Учебникот е креиран врз основа на потребата од создавање на учебно помагало кое на студентот ќе му овозможи формирање слика за целокупното функционирање на финансиските системи. Финансиите разгледувани од научен аспект претставуваат една комплексност составена од повеќе домени и аспекти кои се однесуваат на неговите зачетоци, постулати на функционирање, соодветни норми, потоа институции кои овозможуваат циркулација на паричните и останати средства, а тие влијаат на создавање посебни потсистеми кои го карактеризираат монетарното и јавно работење. Не смее да се заборава и меѓународната димензија на овој финансиски систем, кој неминовно сè повеќе се инфилтрира во сите општества, од најбогати кон најсиромашни.

Завршна евалуација на наставно-педагошката и научноистражувачката дејност.

Во рамките на научноистражувачката дејност и наставно-педагошката дејност, Рецензентската комисија констатира дека д-р Марија Гогова Самоников е посветен наставник и истражувач од наставно-научната област финансии, кои ги извршува професионално и стручно. Нејзиниот опус во научната и образовната литература е исклучително широк и корисен, со авторско портфолио кое се состои од 84 литературни единици, објавени во референтни научни публикации, научни собири, годишни зборници и сл. Д-р Марија Гогова Самоников учествувала и во проекти од научноистражувачки и стручно-апликативен карактер, од кои дел се реализирани во рамките на Фондот за научноистражувачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, а дел се поддржани од екстерни извори.

И во наставно-педагошкиот дел д-р Марија Гогова Самоников, исто така има богато професионално искуство. За време на нејзината кариера во високото образование од помлад асистент до вонреден професор покривала бројни предмети на Економскиот факултет како што и има учество на Факултетот за информатика при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, а и покрива универзитетски предмет. Со својата активност на Катедрата финансии се потврдува не само со покривањето на значајни предмети од оваа област, туку таа долго време ја вршела и функцијата раководител на оваа катедра. Во извршувањето на нејзината професија, односно наставно-образовната дејност, д-р Марија Гогова Самоников е исклучително посветен наставник, секогаш приемлива и достапна за студентите и колегијална кон останатите професори, а во презентацијата на наставната материја применува јасен и експлицитен пристап со примена на класичните, но и современите педагошки методи за пренесување на знаењата.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Кандидатката д-р Марија Гогова Самоников има партиципирано во бројни стручно-апликативни и организациско-развојни активности од кои може да се согледа нејзиниот интерес за професионален развој и проширување на академското, но и стручното искуство. Во овој опсег се вклучуваат и организациските активности за унапредување и развој на институцијата во која делува. Некои од тие активности се набројани во продолжение:

- член на Наставно-научен совет на Економски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип;
- член на Наставно-научен совет на трет циклус студии на Кампус 4 при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип;
- член на работна група за изработка и поднесување на елаборат за трет циклус студии на Економски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип;
- член на Организациски одбор на Трета меѓународна конференција за бизнис, економија и финансии (ICBEF): „Економски и социјални импликации од КОВИД-19, предизвици и предлози за надминување“;
- член на Организацискиот одбор на проектот „Биди претприемач“;
- член на изборна комисија за спроведување на тајно гласање за избор на ректор на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип;
- рецензент на учебник со наслов „Јавни финансии“ од авторите вонр. проф. д-р Стеван Габер и вонр. проф. д-р Илија Груевски;
- рецензент на учебник со наслов „Локални финансии“ од авторите вонр. проф. д-р Илија Груевски и вонр. проф. д-р Стеван Габер;

- член на уредувачки одбор на меѓународно списание со наслов „Journal of Economics“;
- претседател на Централна пописна комисија за спроведување на попис на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип за 2021, 2022 и 2023 година;
- член на пописна комисија за Економски факултет за 2019 година;
- претседател на Организацискиот одбор на проектот „Ден на денарот“;
- член на Рецензентска комисија за подготвување и поднесување на писмен реферат при избор на наставник во сите звања за наставно-научната област менаџмент системи на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип;
- член на Рецензентска комисија за подготвување и поднесување на писмен реферат за пријавени кандидати за избор на еден соработник во звање асистент за наставно-научните области финансии и банкарство на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип;
- член на комисија за спроведување на тајно гласање за избор на членови од Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип во Сенатот на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип;
- член на Центарот за кариера и развој при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип;
- учество во изработка на елаборати за прв, втор и трет циклус студии.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Во согласност со Законот за високо образование и Правилникот за единствените критериуми за избор во наставни, наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, како и по деталното разгледување на комплетно доставената документација пропишана во Конкурсот, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката вонреден професор д-р Марија Гогова Самоников ги исполнува сите услови за избор во наставно-научното звање редовен професор.

Врз основа на наставно-образовната, научно-истражувачка, стручно-апликативната и севкупната активност во периодот од избор во вонреден професор до денес, Комисијата го верификува научниот и стручен развој на кандидатката вонреден професор д-р Марија Гогова Самоников преку остварени вкупно 231 поен од кои 40 поени во наставно-образовна дејност, 129 поени во научноистражувачка дејност и 62 поени во стручно-апликативна и организациско-развојна дејност.

Според изнесеното, Комисијата има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, вонредниот професор д-р Марија Гогова Самоников да биде избрана во **звањето редовен професор во научната област финансии (5.02.00.07)** и Предлог-одлуката да ја достави до Универзитетскиот сенат за кандидатката да биде избрана во наставно-научното звање редовен професор за претходно назначената област на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

- Д-р Михаил Петковски, редовен професор, претседател, с.р;
- Д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска, редовен професор, член, с.р;
- Д-р Стеван Габер, редовен професор, член, с.р;

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				Вкупно
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	
5.	Избор во звање вонреден професор	1	40			40
	ВКУПНО					40
Р. бр.	Научно-истражувачка дејност и стручно уметнички активности	Поени				Вкупно
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	
1.	Научна книга или монографија (реден број 1,2,3 и 4 од точка 4)	4	10			40
2.	Дел од научна книга (реден број 1 и 2 од точка 2)			2	10	20
4.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори) – прв автор (реден број 11,13 и 14 од точка 1) = $3 * 9 = 27$, втор автор (реден број 7,8 и 12) = $3 * 6 = 18$, останати автори (реден број 1 од точка 1 и реден број 1 од точка 3) = $2 * 3 = 6$, вкупно 90	3	9			51
		3	6			
		1	3	1	3	
6.	Пленарно предавање на научен собир, музички настап на официјален концерт, учество на ликовна изложба (реден број 5 од точка 5, Биди економист- предавање на тема Дали и зошто светот на криптовалути?, предавање преку Центарот за кариера и развој при УГД - Светот го вртат парите - кој ги врти парите?)	3	3			9
7.	Секциско предавање на научен собир, музички настап на официјален концерт (реден број 6 и 8 од точка 5)	2	2			4
16.	Член на уредувачки одбор на научно списание	1	1			1
19.	Претседател на организационен или научен одбор на научен собир, фестивал	1	2			2
20.	Рецензент на научен труд	2	1			2
	ВКУПНО					129
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				Вкупно
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	
6.	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир (реден број 2,3,4,5,6,9 и 10 од точка 1)	7	2			20
13.	Учесник на научен проект	3	5			15
17.	Елаборати и експертизи	1	2			2
26.	Раководител на катедра/оддел/центар	1	3			3
27.	Член на универзитетски и владини тела (ННС на трет циклус на Кампус 4 вештак)	2	5			10
28.	Член на факултетски орган, комисија (ННС, комисија за избор на ректор и сенатор, пописна комисија, комисији за избор во звање)	6	2			12
	ВКУПНО					62
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					231